

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 8 września 2025 r.

Pozycja 224

POSTANOWIENIE

z dnia 27 maja 2025 r.

Sygn. akt Ts 34/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bogdan Święczkowski – przewodniczący

Bartłomiej Sochański – sprawozdawca

Stanisław Piotrowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 19 marca 2025 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.W.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 20 lutego 2024 r. (data nadania) M.W. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, wniosła o stwierdzenie, że art. 110 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1896, ze zm.; dalej: u.p.b.) jest niezgodny z art. 2, art. 8, art. 32 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Postanowieniem z 19 marca 2025 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 2 kwietnia 2025 r.) Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Analiza rozpatrywanej sprawy prowadziła do wniosku, że art. 110 u.p.b., który stanowi przedmiot zaskarżenia w skardze konstytucyjnej, nie był podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie, w związku z którą została wniesiona skarga. Wyrok Sądu Najwyższego z 5 kwietnia 2023 r. (sygn. akt [...]), będący ostatecznym rozstrzygnięciem o prawach skarżącej, nie został oparty na art. 110 u.p.b., przepis ten nie został też powołany w uzasadnieniu tego wyroku. Skarżąca nieprawidłowo zatem określiła przedmiot zaskarżenia w niniejszym postępowaniu.

W związku z powyższym Trybunał Konstytucyjny uznał, że rozpoznawana skarga konstytucyjna nie spełnia warunku określonego w art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

W piśmie z 9 kwietnia 2025 r. (data nadania) skarżąca wniosła zażalenie na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 19 marca 2025 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK „poprzez jego niezastosowanie i brak nadania skardze konstytucyjnej biegu oraz art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK poprzez jego zastosowanie i odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej pomimo niedokonania przez Trybunał oceny istoty zarzutów zawartych w skardze”, naruszenie art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK „poprzez jego błędne zastosowanie w niniejszej sprawie i bezpodstawne uznanie, że skarżąca nieprawidłowo określiła przedmiot zaskarżenia w niniejszym postępowaniu” (s. 2 zażalenia).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał Konstytucyjny bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał analizuje także zarzuty zażalenia, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że postanowienie z 19 marca 2025 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej jest prawidłowe, a stanowisko skarżącej wyrażone w zażaleniu nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż nie przedstawiono argumentów, które podałaby w wątpliwość przedstawioną w postanowieniu przesłankę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

3. Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw, którego merytoryczne rozpoznanie uwarunkowane zostało spełnieniem przez skarżącego przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. W świetle art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem rozpoznania Trybunału Konstytucyjnego w trybie skargi konstytucyjnej może być tylko przepis, który uprzednio został zastosowany w sprawie jako podstawa prawna ostatecznego orzeczenia wydanego przez sąd lub organ administracji publicznej. Jest to wymóg bezwzględny i w tym trybie postępowania przed Trybunałem prawodawca nie przewiduje możliwości poddania kontroli jakiegokolwiek unormowania, które nie byłoby podstawą prawną orzeczenia, wydanego w sprawie skarżącego (zob. postanowienia TK z: 10 listopada 2014 r., sygn. Ts 242/14, OTK ZU nr 1/B/2015, poz. 99, 2 października 2019 r., sygn. Ts 8/18, OTK ZU B/2020, poz. 44). Doprecyzowanie art. 79 ust. 1 Konstytucji następuje w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, który zobowiązuje skarżącego do określenia kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji. Skarżący zobowiązany jest zatem wskazać

w skardze konstytucyjnej przepis ustawy będący podstawą ostatecznego orzeczenia w sprawie, w stosunku do którego domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją. Zgodnie z powyższym, przedmiotem skargi konstytucyjnej może być tylko zarzut niekonstytucyjności przepisu ustawy, na podstawie którego ostatecznie rozstrzygnięto o wolnościach lub prawach konstytucyjnych przysługujących skarżącemu.

Orzekający w obecnym składzie Trybunał Konstytucyjny w pełni podziela pogląd wyrażony w zaskarżonym postanowieniu, zgodnie z którym skarżąca nie spełniła wymogu formalnego związanego z procedurą wniesienia skargi konstytucyjnej. W rozpatrywanej skardze konstytucyjnej nie została bowiem spełniona przesłanka określona w art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

W oparciu o prawidłowo ustalony stan faktyczny i prawny sprawy Trybunał Konstytucyjny trafnie stwierdził, że wyrok Sądu Najwyższego z 5 kwietnia 2023 r. (sygn. akt [...]) wskazany przez skarżącą jako ostateczne orzeczenie, z którym wiązała naruszenie przysługujących jej konstytucyjnych wolności i praw, nie został oparty na art. 110 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1896, ze zm.; dalej: u.p.b.), jak również przepis ten nie został powołany w uzasadnieniu tego wyroku, co oznacza, że art. 110 u.p.b., który skarżąca uczyniła przedmiotem zaskarżenia, nie stanowił podstawy prawnej ostatecznego orzeczenia w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK.

Odnosząc się do zarzutów wyrażonych w zażaleniu orzekający w obecnym składzie Trybunał Konstytucyjny uznał, że skarżąca nie przedstawiła argumentów podważających prawidłowość ustaleń dokonanych w postanowieniu z 19 marca 2025 r., na podstawie których Trybunał Konstytucyjny zasadnie stwierdził, że skarżąca nie spełniła wymogu wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK. Wypowiedzi skarżącej przedstawione w uzasadnieniu zażalenia nie dostarczają argumentów podważających przesłankę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, wskazaną w zaskarżonym postanowieniu. Skarżąca nie zakwestionowała zatem przyczyny, z powodu której skarga konstytucyjna nie mogła stanowić przedmiotu merytorycznego rozpoznania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.